

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets formål

Det foreliggende lovforslag er et led i gennemførelsen af aftalen af 27. september 1990 mellem regeringen og Kommunernes Landsforening om refusionsomlægning og budgetgaranti. Forslaget skal ses i sammenhæng med det af socialministeren samtidigt fremsatte forslag til lov om ændring af den sociale styrelseslov og lov om social pension m.v. (Omlægninger af regler om tilkendelse af førtidspension, refusionssatser og ankestrukturen m.v.).

Dette lovforslag omhandler den del af aftalen, der vedrører den kommunale budgetgaranti og byrdefordelingsvirkningerne som følge af refusionsomlægningen.

Lovforslaget har været forelagt de kommunale parter til udtalelse.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Budgetgaranti

Aftalen af 27. september 1990 mellem regeringen og Kommunernes Landsforening indebærer, at der indføres en fælles refusionsprocent på 50 pct. af kommunernes udgifter til de forskellige overførselsindkomster, herunder førtidspension.

En omlægning af refusionerne efter disse retningslinier vil indeholde en bedre tilskyndelse til at vælge aktive ydelser frem for passive.

Om sammenhængen med de kommunale udgifter hedder det i aftalen:

»Regeringens aktiveringspolitik vil kunne føre til, at kommunerne vil få ansvaret for en større personkreds, end de har efter de gældende regler. Indførelsen af medfinansiering af udgiften til førtidspension for de under 60-årige vil endvidere give kommunerne økonomisk medansvar for dele af udgifterne til en i de seneste år kraftigt voksende befolkningsgruppe.

De foreslåede ændringer aktualiserer endvidere spørgsmålet om kontanthjælpsudgifternes konjunkturfølsomhed.

Kommunernes Landsforening og regeringen er derfor enige om at foreslå en kommunal budgetga-

ranti vedrørende udviklingen i de samlede kommunale udgifter til kontanthjælp og førtidspension.«

Den foreslåede budgetgaranti skal sikre, at de kommunale budgetter ikke påvirkes af ændringer i antallet af kontanthjælpsmodtagere, førtidspensionister og personer i arbejdstilbud i kommunerne, idet udviklingen i antallet af personer i disse grupper til en vis grad bestemmes af konjunkturerne og kun i begrænset omfang kan styres af kommunerne.

Garantien baseres på ændringerne i forhold til 1990 for hele landet i antallet af kontanthjælpsmodtagere omfattet af 50 pct. statsrefusion, antallet af modtagere af ungdomsydelse med 50 pct. refusion, antallet af arbejdstilbudspersoner, hvortil kommunerne afholder udgifterne, samt i udgifterne vedrørende aktiverede kontanthjælpsmodtagere og førtidspensionister med 50 pct. statsrefusion.

Garantien udgør et beløb, der tillægges eller fratages statens tilskud til kommunerne. Det beregnes for det enkelte år som den procentvise ændring i antallet af personer m.v. i hver af de nævnte grupper ganget med udgiften til disse året før og opregnet med satsreguleringsprocenten.

For så vidt angår aktiverede kontanthjælpsmodtagere og førtidspension opgøres budgetgarantien direkte ud fra de kommunale regnskaber.

Den foreløbige budgetgaranti beregnes på grundlag af statens skøn ud fra gældende lovgivning til brug for udarbejdelsen af finanslovforslaget for det kommende finansår over antallet af personer m.v. i de pågældende grupper. Der foretages en efterregulering på grundlag af den opgjorte statistik over antallet af personer m.v. i de pågældende grupper.

Den foreløbige regulering af tilskuddet vedrørende budgetgarantien vil ske første gang i forbindelse med midtvejsreguleringen af tilskuddet for 1991 og fastsættelsen af tilskuddet for 1992. Reguleringen vil blive indarbejdet i det aktstykke, som forelægges til Finansudvalgets godkendelse i juni måned, første gang i juni 1991.

Reglerne i medfør af Det Udvidede Totalbalanceprincip om kompensation til kommunerne i forbindelse med bindende regelændringer m.v. vil blive til-